

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟΥ ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

Πρέπει να ήμουν ως δώδεκα χρόνων, και πρέπει να ήταν εκείνη ντακα. Δεν την έβλεπα μήτε στην έκκλησία, μήτε στον κλή-
 ρο, μήτε στη βρύση, μήτε στο παραθύρι. Ή μάνα της κ' ή
 να μου δεν είχαν πολλές φίλες. Έκει που την έβλεπα δεν
 ασε οι δύο μοναχοί. Είμαστε οχτώ-δέκα αγόρια της προκοπής,
 φρασσιμένα να μάθουμε τί θα πη - π α ρ ε μ φ α τ ο -, και να
 οουμε τον πολιτικό στο χοριό, και πενήν' ες κορίτσια, που έ-
 ρανε δύο ώρες τη μέρα, και κάθιζαν από τάλλο πλάγι του γέ-
 ο δασκάλου, και τεχνολογούσανε με μιάς χάρη, που σ' έκαναν,
 ελες δεν ήθελες, να την αγαπάς τη γραμματική. Τη χάρη φυ-
 την είχανε, γιατί ήταν όλες μικρούλε, όχι πώς ήταν κ' ο-
 ρες όλες. Για το δικό μου το γούστο, όμορφη ήταν μιά μονα-
 κ' αυτή ήταν—ή αγαπημένη μου!

μά λέξη, την κάμαμ' έπιστήμη την τέχνη αυτή των ματιών. Ήταν
 λογιής-λογιής οι ματιές της. Ή ματιά της άδιαφορίας, που μου
 έκοιζε την καρδιά, του θυμού, που μ' έκαυε σαν τ' άστροπε-
 λει. Ή ματιά που έφραγιζε σε κανέναν άλλο, και που μ' έλειονε
 σαν το κερι και μ' άφαινε.
 Ύστερα πάλι ή ήμερη και γλυκειά ματιά της αγάπης, που ξα-
 νάβαζε την ψυχή μου στον τόπο της, και σύζαχα. Οι δικές μου οι
 ματιές, όσο πολυσήμαντες κ' αν ήταν κ' αυτές, δεν είχαν όμως
 τέτοιες τρομερές αλλαγές. Ή ίδια ή άφοσίωση, ο ίδιος ο καημός,
 το ίδιο το βάσανο πάντα. Τρεις μήνες πρέπει να πέρασαν έτσι.
 Συλποσ' από το πρώτο το λάλημα, και την ώρα δεν έβλεπα να
 πάω σχολείο. Ή μάνα μου με κομάρωνε και μ' έβλεπε από τώ-
 ρα Δεσπότη! Ήμουν πρώτος-πρώτος στο σχολείο πάντα, κ' ή
 τόσο δεν το κατάφερα να τη βρω μοναχή μιά φορά, μήτε πηγαί-
 νάμενη, μήτε φτασμένη.

Γι' λόγο ξεστόμισα ... 'Από πού κ' ής που άα ημένη μου!
 Μήτε λέξη δεν της είπα ποτέ. Μήτε με το
 τολάκι μου δεν τάγγαζα τ' άφράτο το χέρι
 μου. Μήτ' ή άναπνοή μου δεν μπορούσε να πάη
 της να τη χαδέψη. Το μόνο που πηδούσε
 ζοήτες από τή γελη μου στα χελάκια της ήταν
 το ήμα «λείπω», σαν το κλίμαε ο καθένας άπ'
 ένα χρόνο με τη σειρά, και ταίριαζε να είμαι γώ
 σμένος στη δική μας τη σειρά, και κεινη πρώτη
 σιν κοριτσιών. 'Ε λ ε λ ε ι μ ε θ α , έ λ ε -
 ι μ ε θ α - π ήγαμε να πη, και σκόνταβε, και
 γελοσούσε, και τότες πιά έγω που περιμένα
 ες και μέρες άφορη ή να της δώσω ένα, ως εινε
 συμμετζεμένο χαμόγελο, έλαμπα όλοπρόσωπος
 την κοιτάζει, χωρίς φόβο να μη το υωήση
 σκαλος το τρομερό μουτικό μας. Έλεφταν
 ες τή μάτια της στο βιβλίο άπάνου, κοκκινίζαν
 δύο μάγουλά της, κ' άρχιζε το πλαγιό κορι-
 τον άλλο χρόνο. Μάτια μου πάλι μάτια! δι-
 ε δας μήτε πρώτη, μήτε σιενη αγάπη δέ θα
 εμε! Οί ματιές μου σαν έμπαινε στην παρό-
 η, οί ματιές σαν έβγαίνε να πάη σπίτι, αυτές
 ήν οι όρκοι μας, τή τραγούδια μας, τή φιλιά
 αυτές ήταν και τή ραβασάκια μας. Με τον
 ρό, και χωρίς ν' αλλάζουμε άναμεταξύ μας

κ. Μέχρι ποιού σημείου τάχα, ή μητέρα και ή
 ζοη θά έμοιαζαν. Έτσι λοιπόν έπί πενήν' έξη
 να μπορεί μιά γυναίκα να δείχνη μιά τούση
 κεινην στοργή κ' αγάπη προς το σύζυγό της
 έπειτα μέσα σε λίγον καιρό να περιφρονήση,
 μισηση και να προδώση εκείνον που τόσο τρυ-
 φά εχε αγαπήσει ... Άλλοιμονο, άκριβος δ-
 ες εκείνες που μου γράφει τώρα ή Μάρθα...

Τι σκέψεις βέβηλες περνούν από το μυαλό
 μου! Για ποιό λόγο έπειδή μητέρα και κόρη ά-
 γησαν το ίδιο τρυφερά τους συζύγους τον κατά τή πρώτη ετη
 γάμου τον κ' έπειδή ή πρώτη τον έπρόδωσε κατόπι, πρέπει
 ή δεύτερη ν' άκολουθήση το παρόδειγμα της.
 ή Μάρθα στις έπιστολές της βέβαια μοιάζει κατακλητικιά με
 μητέρα της. Μά ένα νέο πρόσωπο παρεντίθεται εν τώ μεταξύ:
 ή φίλ! Άλλοιόμονο όμως είμαι τάχα καλύτερος; έγω από το θνα-
 τον εκείνο πεθερό μου, τον όποιο τόσο πολυ είχα έκτιμήσει
 τον όποιο εν τούτοις ή γυναίκα του τον έπρόδωσε. Εχε αγα-
 πει κ' αυτός από τη γυναίκα του, όπως μ' αγαπάει ή Μάρθα.
 ν' αγαπούσε όπως την αγάπη και όμως ύστερερε ως το τέλος της
 ζοης του άπ' την προδοσία της...

Άχ! γιατί ν' ανακαλύψω τις έπιστολές αυτές; Ξέρω βέβαια
 μ' αυτές δεν αλλάζει το περιεμένο μου... Μά κάτι πθανε
 μου που σήμερα... Θά κατορθώσω τάχα να πελευγήω το φόβο
 της την όποια που άρχιζει να μ' κυριεύη; Θά τελειώση τάχα ή
 όλη της Μάρθας όπως τελείωσε και τή μητέρας της; Είλακ-
 ρες δεν το πιστεύω. Μά στο έξή; κάθε φορά που θά λυβάνω στο
 λον μιά τρυφερή έπιστολή της αγαπημένης μου, και θα διαβάω
 την αγαπημένη μου άντρούλη
 ή σκελτομα άσφαλώς τις άλλ-
 ες εκείνες έπιστολές που ανα-
 κάμω μιά μέρα του Δεκεμ-
 βριου στο σπίτι του άπατρι-
 μου συζύγου, του πεθερού μου...
 Michel Corday

Αυτό ήταν ή λαχτάρα μου τώρα, αυτό ήταν
 τ' όνειρο μου. Νά τη δώ μοναχή, ως εινε και μιά
 σιγμή. Νά της πώ μιά και καλή πώς πεθαίνου,
 πώς έθουσα, άλλη σωτηρία δεν έχ' ή ζοη μου,
 παρ ή την παντοινή της αγάπη. Της τάλεγα όλ'
 αυτά με τις φλογερές τις ματιές μου, μιά ή άόρ-
 ταγη ή καρδιά μου γύρευε λόγια, αυτή δεν ήξε-
 ρε τι θή μη μέτρο και γνώση, αυτή όλο μου φώ-
 ναε: «Μηρός! Έχει κ' άλλες γλίνες ή αγά-
 πη!» Μά πώς να της δώσω να καταλάβη πώς
 θέλω να της μιλήσω! Έδώ οί ματιές δεν σουνου.
 Έδώ χροιάζεται ραβασάκι. Χίλιες φορές τόγρα-
 φα και το ξανάγραφα. Τόγραφα μαζί μου άπο-
 φασσιμένος να μη ντραπώ, να μη φορηθώ μήτε
 δασκαλο, μήτε πρωτόσκαλο, μόνο να της δώσω
 κρυφά το χαρτάκι σ' ένα βιβλίο, καλαμάρι, ότι
 τύχη. Έρχονταν όμως ή ώρα, και κόβονταν ή καρ-
 διά μου! Δεν άποκοτόση! Κ' έπαίρα μαζί
 μου το χαρτί βγαίνοντας και τώ ανα κομάτια, και
 καταριόμου την ώρα που γεννήθηκα τέτοιος
 άνοφέλητος φοβιταίρας.

Ήταν ότι άρχιζε καλοκαίρι σά σηκώθηκα ένα
 πρωί και πήγα μπροστά στην Παναγία και τόκα-
 μα όρκο πώς θα της το δώσω, να πέρη φοτιά
 να με κάμη. Πήγα σχολείο πρώτος πάλι. Έρ-
 χονταν όλα τάγορια, όλα τα κορίτσια. Μαυρίζου
 τή μάτια μου να κοιτάσω την πόρτα, του κάκου!
 Ή μικρή δέ φαίνεται! Διαβάσει ο δάσκαλος τον
 κατάλογο, έρχεται στην Άργυρώ...οισπή!
 — Που εινε ή Άργυρώ; ρωτά ο δάσκαλος
 μιά συντροφισσά της.
 — Ή μάνα της άρώστησε, κ' έμεινε σπίτι!...

Μέ τι βαρεία καρδιά που γύρισα στο σπίτι το
 μεσημέρι εκείνο! Τι να κάμω, που να πάγω, να
 βραδυάση γλήγορα και να ζημερώση! Σημερώνει, ξαναπαίγαν
 σχολείο.— τή ίδια! Περνά μιά βδομάδα, δύο βδομάδες.— Ένας μήνας
 ήταν περασμένος σαν ελε μια μέρα ένα κοριτσιό του δασκάλου πώς
 πέθανε ή μάνα της Άργυρώς, και πώς δέ θα ξανάρθη πειά σχο-
 λείο ή μικρή...

Έργα ύστερα από το χοριό. Και θάμουν είκοσιπέντε χρόνων
 όταν πρωτογύρισα από τη ξενιτιά να δώ τους δικούς μου. Ήρθαν
 όλοι οί παλιοί οί φίλοι κ' ής οί παλιές οί φιλενάδες να με
 δούν. Ήσθε από την άλλη άκρη του χοριού κ' ή Άργυρώ, παν-
 τρεμένη κοπέλλα με δύο παιδιά! Της μίλησα και μου μίλησε πρώ-
 τη φορά. Της είπα και μου είπε χίλια πράματα, για τή παιδιά
 της, την έμορφα και ξυπνάδα τους, τή ταξείδια μου, τή χαρά μου
 που βρισκω τή γράμ και τόσο καλά. Για όλ' αυτά χύθηκε ένας
 ποταμός λόγια, και για τή
 πρώτη μας την αγάπη, την
 άξέχαστη εκείνη την αγάπη,
 καθώς τότες, έτσι και τώρα,
 δεν είπαμε μήτε λέξι! ...
 † Άργ. Έφταλιώτης